

De beste zet

Een denksportcentrum
in elke gemeente

Elk denksportcentrum

In denksportcentra kunnen mensen elkaar ontmoeten en ze kunnen zich er ontspannen. Er wordt gespeeld en lesgegeven aan jong en oud in bridgen, schaken, dammen en go. Mensen leren er elkaar kennen en zoeken elkaar op bij datgene wat ze leuk vinden. Er worden contacten gelegd tussen mensen die anders niet zo snel met elkaar in contact zouden komen. Bovendien geven denksportcentra vele tienduizenden ouderen de gelegenheid om actief te blijven en met leeftijdgenoten hun vrije tijd zinvol te besteden. In deze tijd van toenemende individualisering, vergrijzing en ontkerkelijking hebben denksportcentra de gemeenschap veel te bieden. Ze passen voorbeeldig in de regeringsvisie op sport in de samenleving waarin 'gezond door sport' en 'meedoen door sport' centrale begrippen zijn. Zonder twijfel zijn denksportcentra kosteneffectieve instrumenten om deze doelen te bereiken.

sterkt de gemeenschap

Zoals iedere voetbalvereniging behoefte heeft aan een eigen veld met bijbehorende kleedkamer en kantine, hebben ook denksportverenigingen bij voorkeur de beschikking over een eigen ruimte, met geschikte tafels en stoelen, goede verlichting, ventilatie en een bar. In sommige dorpen en steden staat al zo'n succesvol denksportcentrum. In Papendrecht was het de toenmalige burgemeester zelf die de aanzet gaf tot het opzetten van een denksportcentrum. In de meeste andere plaatsen zijn het de bevlogen bestuurders van een of meerdere denksportverenigingen geweest die hun krachten hebben gebundeld. In alle gevallen is er sprake van meerwaarde, zowel voor de betrokken clubs als voor de gemeenschap. Een denksportcentrum is een hoogwaardige voorziening tegen lage kosten.

Gemeenten kunnen denksportverenigingen op allerlei manieren steunen bij de totstandkoming van een denksportcentrum. Dat varieert van garantiestellingen tot en met het beschikbaar stellen van een bestaand gebouw. Meestal zijn denksportcentra gelokaliseerd in gebouwen die vroeger andere functies hadden, zoals de PTT-centrale in Amstelveen, schoolgebouwen in Groningen en Papendrecht of een bibliotheek in Leiden. Waarbij soms een karakteristiek gebouw een nieuwe bestemming krijgt. Een enkele keer betreft het nieuwbouw, zoals in Apeldoorn. Ook komt het voor dat functies worden gecombineerd, zoals in Amersfoort, waar een gebouw overdag wordt gebruikt voor welzijnswerk voor ouderen en 's avonds fungeert als denksportcentrum.

Voor de totstandkoming van de meeste denksportcentra in deze folder was de medewerking van de betreffende gemeente onontbeerlijk. Soms was een voorwaardenscheppende steun in de rug voldoende. In andere gevallen is een centrum aanvankelijk door de gemeente financieel gesteund. De meeste draaien ondertussen al jaren kostendekkend en dus zonder exploitatiesubsidie.

Hoe ze dat doen? Lees deze folder en laat u inspireren!

Denksportcentrum Papendrecht

Van der Palmstraat 12, Papendrecht

Jaarlijks meer dan 28.000 bezoekers

Secretaris **Dick Groenendijk**: 'Is het niet wat om al die denksportverenigingen bij elkaar in één centrum te krijgen?,' suggereerde de toenmalige burgemeester van Papendrecht tien jaar geleden. 'Wij willen daar als gemeente best aan meewerken, alleen is structurele subsidie niet mogelijk.'

'Binnen onze stichting groeit een mooi sociaal kapitaal'

Eerst fungeerde dit gebouw als school, later als dansschool. Toen die failliet ging, lieten we de gemeente weten dat wij interesse hadden in het pand en dat een denksportcentrum voor zowel de middelbare school hier tegenover als de omgeving een minder belastende bestemming zou zijn dan bijvoorbeeld een disco of koffieshop. Er komen hier veel mensen, maar we maken geen lawaai, we willen gewoon schaken en bridgen. Met een denksportcentrum zijn voor een gemeente veel voordelen te behalen. Het totaal is meer dan de som der delen. In een organisatie als de onze gaat het om de sociale binding. Wij werken hier met zo'n zestig vrijwilligers die samen een hechte groep vormen. Al die mensen voelen zich nuttig. Ons denksportcentrum draagt bij aan de

sociale cohesie van Papendrecht, net zoals het theater, kerken en de voetbalverenigingen dat doen. Binnen onze stichting groeit een mooi sociaal kapitaal. Dat zou gemeenten moeten aanspreken, zeker in deze tijd van ontkerkelijking en individualisering.'

- > Stichting
Denksport Papendrecht
- > Bar in eigen beheer

Denksportcentrum Amersfoort

Neptunusplein 70, Amersfoort

Wekelijks 650 ouderen en 450 denksporters

Voorzitter van de stichting, **Jos Matser**: 'In overleg met de gemeente hebben we acht jaar gezocht naar een goede locatie voor een denksportcentrum. Heel wat panden hebben we bekeken, maar er was altijd wel wat. Geen parkeergelegenheid, middenin een woonwijk, te duur.

'Een mooie oplossing voor de gemeente en voor ons'

In 2003 kwam ons huidige pand ter sprake. Dat werd overdag gebruikt voor ouderenwerk maar stond 's avonds voornamelijk leeg, waardoor de gemeente met exploitatieproblemen kampte. Voor onze denksportactiviteiten zochten wij een ruimte in de avonduren. Dankzij vruchtbare samenwerking tussen de gemeente, de stichtingen voor het ouderenwerk en de initiatiefnemers voor het denksportcentrum konden er snel spijkers met koppen worden geslagen. Na een grondige verbouwing werd het pand begin 2004 opgeleverd. Een nieuwe stichting draagt de verantwoordelijkheid voor

Zowel voor de gemeente als voor ons is dit een prachtige oplossing.

de exploitatie van het centrum en faciliteert zowel het ouderenwerk als de denksporten. Inhoudelijk liggen de verantwoordelijkheden enerzijds bij de professionele ouderenzorg en anderzijds bij de denksportverenigingen. Zowel voor de gemeente als voor ons is dit een prachtige oplossing. Deze combinatie van gesubsidieerde activiteiten overdag en niet-gesubsidieerde 's avonds is wellicht ook haalbaar voor andere gemeenten, zeker als de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) van kracht is.'

- > Stichting
- > Jaarlijks ruim 45.000 bezoekers

Denksportcentrum Leiden

Robijnstraat 4, Leiden

Jaarlijks ruim 28.000 bezoekers

Secretaris van de stichting **Raoul van Ketel**: 'Tien jaar geleden nam de toenmalige gemeenteraad in het beleidsplan op dat er een denksportcentrum in Leiden moest komen. Het mocht niet veel gaan kosten, maar die goodwill is van fundamenteel belang geweest.

*'De clubs die meeverhuisden,
zijn blij dat ze die stap
hebben gezet'*

Voor deze voormalige bibliotheek werd een herbestemming gezocht en toen bleek dat het in veel opzichten voor ons een ideaal pand was, ging het snel. De Stichting Denksport Leiden kocht het gebouw in het najaar van 1997. Bij de aankoop heeft de gemeente zich garant gesteld voor de hypotheek, hetgeen voor het verkrijgen van de hypotheek van essentieel belang was. In 1998 is het gebouw als denksportcentrum geopend. De tafels en stoelen hebben de juiste afmetingen, er is voldoende licht, je hebt geen geluidsoverlast en er zijn voldoende toiletten. Het centrum is niet alleen voor clubavonden, maar ook voor trainingen, opleiding van kader, vergaderingen, wedstrijden en toernooien. Boven zit een schooltje met dertien leerlingen, verder zijn er overdag nauwelijks activiteiten. Financieel hebben we dat ook niet nodig, want in verhouding levert de huur weinig op, we moeten het

echt hebben van de baromzet. In het begin werkten we met vrijwilligers, maar toen we het tweede jaar genoeg verdienden zijn we overstapt op betaalde oproepkrachten. Zij hebben een nulurencontract; de meesten zijn student. Bij het starten van dit denksportcentrum speelden allerlei sentimenten een rol. Niet alle clubs wilden mee naar dit gebouw. De een wilde niet weg uit het centrum van Leiden, sommigen vroegen zich af wat de consumpties zouden gaan kosten en weer anderen vreesden onveiligheid op straat. De clubs die meeverhuisden zijn blij dat ze de stap hebben gezet. Sinds ze hier spelen, zijn de meeste gegroeid.'

- > Stichting Denksport Leiden
- > Bar in eigen beheer
- > Betaalde studenten

Europees Go Centrum Amstelveen

Schokland 14, Amstelveen

Wekelijks 1800 bezoekers waarvan 1200 denksporters

Directeur van het Go Centrum **Erik Puyt**: 'De Japanse Go-bond heeft in 1991 deze oude PTT-centrale gekocht, die wij sindsdien gratis in bruikleen hebben. Primair wil die bond dat het Japanse spel Go wordt verbreid. Wij hebben ervoor gekozen het gebouw te exploiteren als denksportcentrum en als ontmoetingscentrum voor Japanners.

'Ons centrum is van grote waarde voor de gemeente'

Hier komen Japanners uit de hele randstad naar toe om elkaar te ontmoeten en om cursussen te volgen. Dat gebeurt beneden. De bovenverdieping wordt verhuurd aan denksportverenigingen. De Nederlandse Go-bond telt ongeveer negenhonderd leden, daar kun je geen denksportcentrum op draaien. Wel telt ons land veel bridgeclubs en overal wordt geschaakt en gedamd. Dus als je een denksportcentrum van de grond wilt krijgen moet je die clubs erbij betrekken. Een denksportcentrum heeft een sterke gevoelswaarde voor clubs. Denksporters maken vaak genoeg mee dat ze van hot naar her worden gestuurd. Zodra ze een eigen plek hebben is er sprake van continuïteit en kwaliteit. Bovendien kunnen verschillende clubs gebruik maken van dezelfde faciliteiten, zoals uitslagencomputers

en mogelijkheden voor verenigingsondersteuning. Gemeenten spelen een cruciale rol bij de totstandkoming van denksportcentra. Het mooie is dat ze daar niet eens zoveel voor hoeven te doen. Er zijn zoveel publieke gebouwen die overdag wel maar 's avonds niet worden gebruikt. Bedenk daarbij dat denksporters alleen maar tafeltjes nodig hebben, stoelen, verlichting, ventilatie en een bar. Het resultaat: een beter gebruik van schaarse ruimte en een solide exploitatie.'

- > Stichting
- > Bar verpacht
- > Jaarlijks ruim 75.000 bezoekers

Denksportcentrum Hengelo

Kuipersdijk 48, Hengelo

Jaarlijks ruim 15.000 bezoekers

Secretaris **Gerrit Draaisma**: 'Deze voormalige voetbalkantine hebben wij in 1987 gekocht. Daar hebben we stevig voor gelobbyd. Vroeger zaten we als damclub dan weer hier, dan weer daar en overall werden we er na verloop van tijd uitgegooid. Als denksportclub ben je voor de horeca niet interessant omdat je veel ruimte inneemt en maar weinig consumeert.'

'Beschouw de gemeente als je belangrijkste bondgenoot'

De voorzitter van onze damclub sprak regelmatig informeel met de directeur Sportzaken bij de gemeente. Op die manier zetten wij als club onze wensen op de gemeentelijke agenda en hielden ze daar. Toen dit gebouw vrijkwam, voelde de gemeente zich verplicht iets voor ons te doen en zorgde ervoor dat de prijs ervan voor ons te behappen was. Beschouw de gemeente als je belangrijkste bondgenoot. Misschien doet ze jarenlang niks voor je, maar als je ineens iets nodig hebt is het handig wanneer het contact goed is. Wij ontvangen geen jaarlijkse bijdrage. Wel is de gemeente bereid binnenkort de bestrating rondom het gebouw te betalen en de verlichting voor haar rekening te nemen. In 2000 hebben we het pand kunnen aflossen.'

- > Stichting
- > Bar in eigen beheer

Denksportcentrum Jannes van der Wal

Oliemuldersweg 43, Groningen

Jaarlijks meer dan 20.000 bezoekers

Pachter **Henk Hoekstra**: 'Dit pand is al 25 jaar in gebruik als denksportcentrum. Het is een gebouw van de gemeente en wordt voor een symbolisch bedrag gehuurd door de Stichting Denksporten Groningen. Die stichting wordt verder niet gesubsidieerd.'

'Er huren hier niet alleen denksportclubs'

Tien jaar geleden is deze basisschool uit de jaren dertig voor $\approx$ 400.000,- gerenoveerd, sindsdien pacht ik het. Het is een familiebedrijf, ik run de tent samen met mijn vrouw en twee zonen. Om de ruimtes goed te kunnen verhuren, komen hier niet alleen denksportclubs. Door de week luncht hier tussen de middag een groep leerlingen van een basisschool. Voor avonden waarop we de ruimtes niet kunnen verhuren aan denksportclubs zoeken we andere huurders. Tegenwoordig huurt de dartclub het gebouw regelmatig en op woensdagavonden zit hier vaak een organisatie van paranormalen. Ook worden er computercursussen gegeven aan senioren. Eerst dachten we dat jeugdtoernooien dammen en schaken niet interessant voor ons zouden zijn, maar daar zijn we van teruggekomen. Waar kinderen spelen, komen ouders kijken en die nemen al snel een consumptie of twee.'

- > Stichting
- > Horeca verpacht

Denksportcentrum Leidschendam

Dobbelaan 1, Leidschendam

Jaarlijks meer dan 50.000 bezoekers

Voorzitter **Theo Smulders**: 'Sinds in 1993 ons bridgehome is geopend, is de club gegroeid. In totaal hebben we nu 920 leden van wie er honderd ook als vrijwilliger actief zijn. Rondom deze voormalige kleuterschool is voldoende parkeerruimte en het gebouw en de omgeving zien er aantrekkelijk en verzorgd uit.'

'Vrijwilligers zijn het kapitaal van de vereniging'

Onze leden waarderen het clubgebeuren. 'Dit is mijn club', wordt er gezegd. De barprijzen houden we relatief laag. Dat kan ook want er hoeft niemand van te leven. Alles wat we overhouden wordt gereserveerd voor groot onderhoud en investeringen. Een schoonmaakbedrijf houdt de boel netjes. Al het andere werk wordt gedaan door vrijwilligers. Daar hebben we er gelukkig genoeg van. Die mensen zijn zo belangrijk, ze zijn het kapitaal van de vereniging.'

Denksportcentrum Apeldoorn

Dubbelbeek 24, Apeldoorn

Jaarlijks meer dan 40.000 bezoekers

Vice-voorzitter **Ton van de Vlekkert**: 'Aanvankelijk hebben we binnen de gemeente Apeldoorn gezocht naar een bestaand gebouw, maar daar kwam niks uit. Toen we besloten zelf een gebouw te plaatsen, hebben we gebruik gemaakt van subsidieregelingen en uiteraard loopt er ook een fikse hypotheek bij de bank.

'Dankzij deze accommodatie maken alle clubs een ledengroei door'

In februari 2002 is de bouw begonnen, op 1 september dat jaar opende ons denksportcentrum zijn deuren. Bijna alle clubs maken een ledengroei door sinds ze in dit pand spelen. Dat komt echt door de accommodatie. Er worden hier geen bruiloften en partijen gehouden, wel vergaderingen van grote welzijnsorganisaties. We draaien quitte. Eerlijk gezegd hadden we nog op verlies gerekend maar dankzij onze actieve vrijwilligers hebben we kunnen verdienen aan goedlopende vergaderingen en het verkopen van lunches. Onze bouwcommissie bestond uit mensen die verstand hebben van bouwen en techniek, daarmee hebben we kosten uitgespaard. Verder is het van essentieel belang binnen de gemeente mensen te vinden met goede contacten. Want of je wilt of niet, je moet bij de gemeente beginnen.'

- > Stichting
- > Bar in eigen beheer

Deze folder is tot stand gekomen door samenwerking tussen de Koninklijke Nederlandse Schaakbond, de Koninklijke Nederlandse Dambond, de Nederlandse Go Bond en de Nederlandse Bridge Bond met ondersteuning van NOC*NSF.

Koninklijke Nederlandse / Schaakbond

Koninklijke Nederlandse Schaakbond

Frans Halsplein 5

2021 DL Haarlem

023-5254025

www.schaakbond.nl

bonds bureau@schaakbond.nl

Koninklijke Nederlandse Dambond

Dorpsstraat 43 A

6991 HE Rheden

026-4952309

www.kndb.nl

bonds bureau@kndb.nl

Nederlandse Go Bond

Schokland 14

1181 HV Amstelveen

020-6455555

www.gobond.nl

office@go-centre.nl

Nederlandse Bridge Bond

Kennedylaan 9

3533 KH Utrecht

030-2759999

www.bridge.nl

info@bridge.nl

Voor meer informatie kunt u terecht bij de hierboven genoemde denksportbonden. Via hun websites kunt u ook de brochure over bouweisen aanvragen: Normen en richtlijnen voor denksportcentra met veel praktische informatie over bouweisen, inrichting, het proces en de exploitatie. Met vragen over bouweisen kunt u eveneens terecht bij het Instituut voor Sportaccommodaties (ISA).

Instituut voor Sportaccommodaties

Postbus 302

6800 AH Arnhem

026-4834601

www.isa-sport.com

www.denksportcentrum.nl